Euroopan unionin rahoittama

Tekoälymerkintä: Tämän esityksen laadinnan visualisoinnissa on käytetty NotebookLM-työkalua.

Lean-ajattelu kielitietoisessa perehdytyksessä

Yksinkertaista, selkeytä ja tee työ näkyväksi

Co-Work Työelämäkumppani – kansainvälisen yhteistyön ekosysteemi

Joskus perehdytys rakennetaan oletuksille

Työn ymmärtäminen ei saa koskaan perustua siihen, mitä jätetään sanomatta. Kielelliset ja kulttuuriset oletukset ovat uuden työntekijän suurin este.

Kirjoittamattomat säännöt

Kulttuuriset metaforat

Ammattijargon

Oletettu hiljainen tieto

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK

NotebookLM

Lean-ajattelu vähentää kielellistä ja kulttuurista hälyä

Perinteinen	Lean kielitietoinen
Oletuksiin nojaava →	Näkyviin käytäntöihin perustuva
Monimutkainen & metaforinen →	Selkeä, ymmärrettävä & teknologiaa hyödyntävä
Kuuntelemalla & katsomalla →	Tekemällä & osallistumalla
Yhden HR-asiantuntijan tehtävä →	Johdon linjaama, koko työyhteisön tehtävä

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Hyvä perehdytys on johtamista

Johdon tehtävä on luoda suunta, ilmapiiri ja resurssit.

Ei yksittäinen toimenpide

Perehdytys on jatkuva strateginen prosessi, joka vaatii systemaattisuutta.

Resursointi

Johto varmistaa lisäajan kieliasioiden ja -tavoitteiden käsittelyyn.

Työyhteisön valmistelu

Koko tiimi valmistellaan ottamaan kieltä oppiva osaaja vastaan – tämä ei ole vain perehdyttäjän tehtävä.

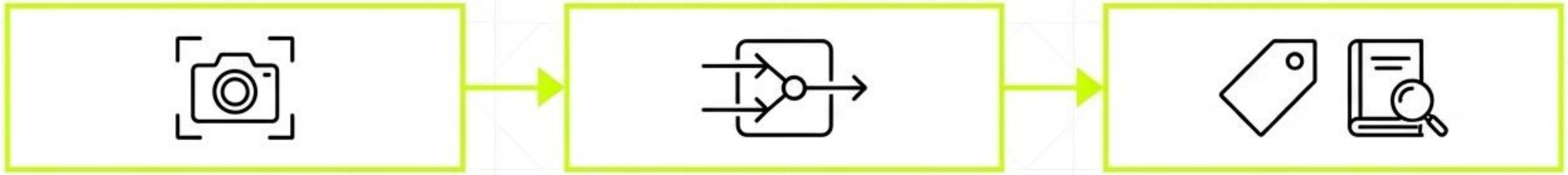

JOHTO & STRATEGIA

NotebookLM

Visuaalisuus korvaa oletuksia ja piilovaatimuksia

Tämä on esimerkki epäselvästä ja monimutkaisesta viestinnästä, joka perustuu oletuksiin ja piilovaatimuksiin. Organisiation kivijalka on vahva, mutta sen merkitys on epäselvä ja monitulkintainen. Meidän tulee välttää metaforia ja käyttää selkeää kieltä.

Käytä kuvia ja prosessikaavioita: Tee työvaiheista näkyviä – älä vain kerro, näytä.

Vältä metaforia: Puhu asioista niiden oikeilla nimillä. (Esim. ei "organisaation kivijalka").

Tee termit näkyviksi: Sijoita kyltit ja ohjeet suoraan työpisteille.

= perusta

Euroopan unionin osarahoittama

NotebookLM

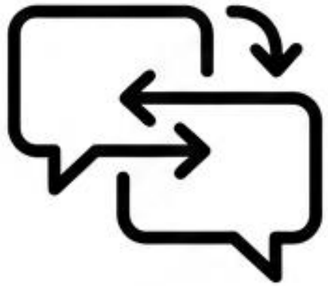
Euroopan unionin rahoittama

Kieli ei ole este, se on yhteinen työkalu

Teknologia apuna

Hyödynnä käännössovelluksia ja AI-työkaluja arjen viestinnässä.

Joustava kaksikielisyys

Suomi ja muu kieli (esim. englanti) voivat elää rinnakkain. Muu kieli toimii tukena, suomi tavoitteena.

Termistö käyttöön

Rakenna yhteisiä termilistoja ja kokoa selkeä perehdytyskansio alusta alkaen.

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
Euroopan unionin osarahoittama
SEAMK

NotebookLM

Kieli kehittyy työtä tekemällä – ei odottamalla

1. Näytä (Observe)

Havainnoi kielellisiä malleja aidoissa tilanteissa.

2. Tee (Action)

Etene vaiheittain – ensin pienet tehtävät, sitten kielen rohkea käyttö. Oppiminen tapahtuu osallistumalla.

3. Sanoita (Verbalize)

Anna työntekijän selittää omin sanoin, mitä on ymmärtänyt, ja toistakaa yhdessä.

Komppa ym. 2024.
https://www.kielibuusti.fi/fi/tyonantajat/kansainvalinen-rekrytointi-ja-perehdytys/miten-suunnitellaan-kielitietoinen-perehdytys

Komppa ym. 2024
https://www.kielibuusti.fi/fi/tyonantajat/kansainvalinen-rekrytointi-ja-perehdytys/miten-suunnitellaan-kielitietoinen-perehdytys

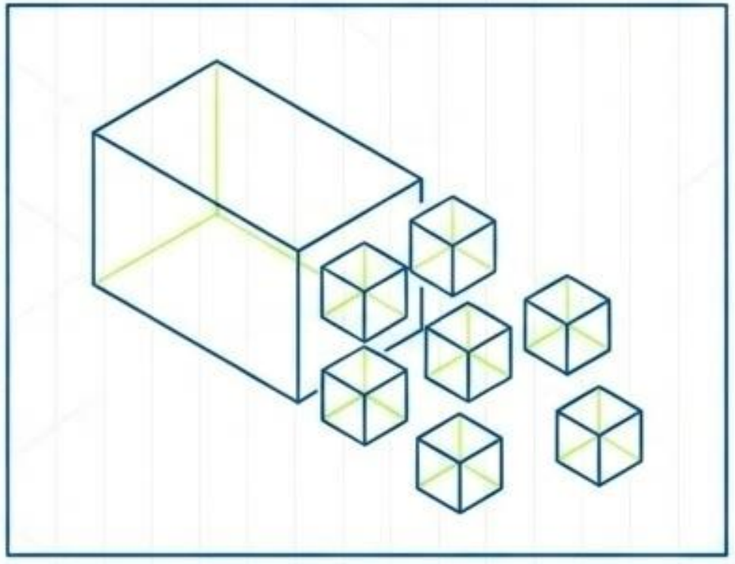
Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
Euroopan unionin osarahoittama
SEAMK

NotebookLM

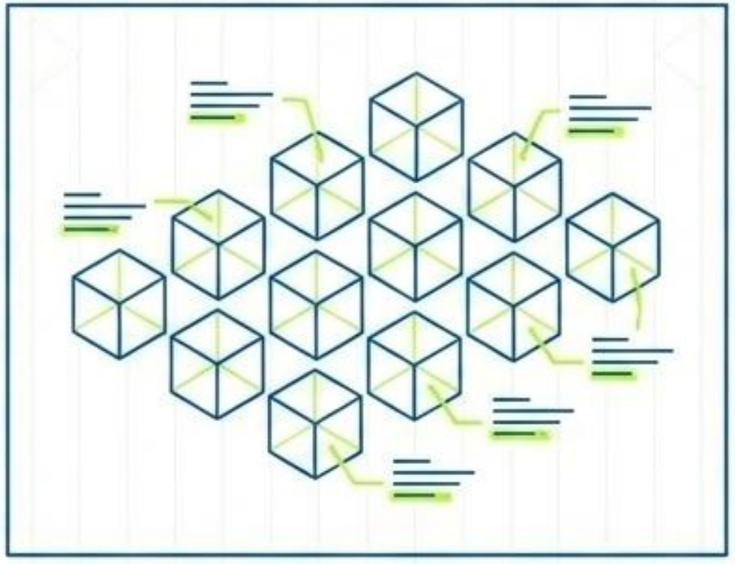
Sanallista toiminta ja harjoittele etukäteen

Storyboard / Wireframe

Pura tekeminen sanoiksi

Esittele työhön liittyvää sanastoa samalla kun teet työtä (esim. "Nyt avaan tämän venttiilin...").

Luo kielellisiä malleja

Laadi etukäteen listoja tyypillisistä fraaseista tai asiakaspalvelutilanteiden repliikeistä.

Harjoitelkaa turvallisesti

Anna mahdollisuus kokeilla sopivia ilmaisuja simuloiduissa työtilanteissa ennen aitoja kohtaamisia.

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK

NotebookLM

Rakentava palaute on Lean-kehitystä

[1. Havainto]

Tuo esiin neutraali, konkreettinen huomio kielenkäytöstä tai työtavasta.

+

[2. Vaikutus]

Kerro, miten tämä toiminta tai sanavalinta vaikutti vastaanottajaan tai työn kulkuun.

+

[3. Muutosehdotus]

Tarjoa yhdessä mietitty, rakentava vaihtoehto tai malli tulevaan.

=

= Jatkuva oppiminen

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
Euroopan unionin osarahoittama
SEAMK

NotebookLM

Kuuluminen syntyy arjessa, ei vain työtehtävissä

Co-Work Työelämäkumppani -koulutus vahvistaa osaamista!

Uusi työntekijä

Työpari /

Nimeä selkeästi henkilö, joka ohjaa ja jolta voi aina kysyä.

Epäviralliset tilanteet

Kahvitauot ja lounaat ovat ensiarvoisen tärkeitä luonnolliselle kielen oppimiselle.

Turvallinen tila

Rakenna ilmapiiri, jossa on lupa käyttää keskeneräistä kieltä.

Kaksisuuntainen oppiminen

Keskustele pelisäännöistä avoimesti. Kyse on molemminpuolisesta vuorovaikutuksesta, ei vain sopeutumisesta.

Euroopan unionin osarahoittama

NotebookLM

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
Euroopan unionin osarahoittama

Kielitietoisen perehdytyksen anatomia

KATTO (Tavoite): Ammatillisen kielen oppiminen, itsenäinen työnteko ja työyhteisöön kuuluminen.

TOIMINTA: Työn tekeminen, kielen sanallistaminen, 3-vaiheinen palaute.

RAKENTEET (Lean): Visuaaliset prosessit, oletusten poistaminen, selkeä materiaali.

PERUSTA: Johdon strategia, resursointi ja varattu lisäaika.

NotebookLM

Muistilista ensimmäiseen askeleeseen

Co-Work Työelämäkumppani -koulutus vahvistaa osaamista!

Poista oletukset

Piirrä auki se, mikä on ennen ollut ’hiljaista tietoa’.
Tee työvaiheet ja prosessit täysin näkyviksi.

Valjasta kieli työkaluksi

Opettakaa ammattikieltä työtä tekemällä ja sanallistamalla, ei luokkahuoneessa odottamalla.

Ota johto mukaan

Varmista resurssit ja valmista koko työyhteisö tukemaan uutta osaajaa alusta asti.

Euroopan unionin osarahoittama

NotebookLM

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK

- Lähteet:
- Lean – kerralla oikein –hanke. Hämeen ammattikorkeakoulu. Saatavilla: https://www.hamk.fi/projektit/lean-kerralla-oikein/
- Ovaska, M. (2016) Perehdyttämisen kehittäminen Lean-työkalujen avulla teollisuusalan yrityksessä. Kandinaatintyö. TUOTANTOTALOUDEN KOULUTUSOHJELMA. LUT. Saatavilla: https://lutpub.lut.fi/handle/10024/136171
- Mitä Lean on? – Mitä Lean ei ole. Leanthingking. Saatavilla https://leanthinking.fi/mika-ja-mita-lean-on/
- Miten suunnitellaan kielitietoinen perehdytys, elokuu 2024, jonka tekijät ovat Johanna Komppa, Eveliina Korpela, Lari Kotilainen, Salla Kurhila ja Inkeri Lehtimaja.
- Miten perehdytät kielitietoisesti, elokuu 2024, jonka tekijät ovat Johanna Komppa, Eveliina Korpela, Lari Kotilainen, Salla Kurhila ja Inkeri Lehtimaja.

- Lisensoitu Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä. Materiaali on saatavilla osoitteessa kielibuusti.fi.

- https://www.suomi.fi/oppaat/tyontekijan-rekrytointi/valmistaudu-tyontekijan-tuloon/tyontekijan-perehdyttaminen

- Viitattu 2.6.2026